



Seminář z komplexní socioekonomické geografie

III. ročník

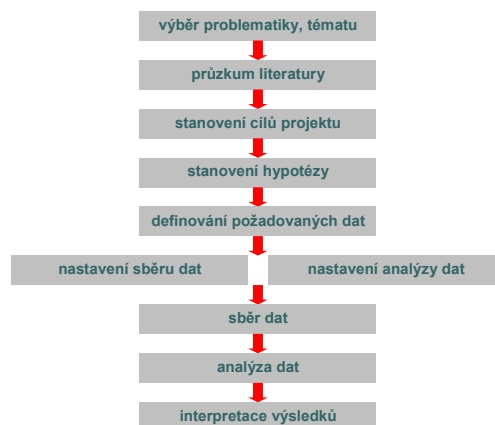
Mgr. Darina Foltýnová



- Cíl: vytvořit ukázkový geografický projekt
- prezentace projektu



Příprava projektu



Konstrukce geografických dat

- Geografická data mohou mít mnoho forem a mohou být získávána z nejrůznějších zdrojů
- Nejběžnější: v numerické podobě s oficiálním zdrojem získané prostřednictvím terénního (dotazníkového) šetření
- Mezi širší datovou základnu dále patří: mapy, krajina, mluvené slovo, fotografie, knihy, apod.

1. Kvantitativní data
2. Kvalitativní data

- a) Prekonstruovaná data (z oficiálních zdrojů)
- b) Konstruovaná data (přímo výzkumníkem v individuálně vedeném výzkumu)
- c) Semi-oficiální data (statistiky a databáze polostátních institucí, výzkumných ústavů)

Ostatní zdroje sekundárních dat – média, publikace, rozvojové dokumenty

Časopisy s geografickou tematikou:

- obecné časopisy (Geographical Journal, Geografie,...);
- subdisciplinárně specializované (Urban geography, Economic geography,...);
- interdisciplinární (Environment and Planning, Urbanismus a územní rozvoj,...);
- aplikovaná geografie (Geografické rozhledy,...).

Odborné publikace:

- instruktážní texty (např. popis statistických metod a technik v geografii);
- syntézy (přehled dosažených poznatků v určitém směru výzkumu);
- základní referenční práce (např. tematické slovníky)
- výzkumné monografie (postžení rozsáhlého výzkumného problému);
- eseje (spíše polemická, provokativní práce);
- editované kolekce (publikování „klasických“ autorů, soubor nových příspěvků - sborníky konferencí, úzce tematicky shromážděné příspěvky).

Citace zdrojů

Proč citovat?

- získávání širšího kontextu
- informační etika, ochrana intelektuálního vlastnictví – citování výňatků děl, užití zveřejněného díla výlučně k vědeckým či vyučovacím účelům

Citace z odborného časopisu

- JENSEN-BUTLER, CH. (1999): Cities in competition: Equity issues. Urban Studies 36, 5/6, s. 865-891.
- KAMENÍČKOVÁ, V. (1998): Porovnání rozpočtů čtyř magistrátních měst. Obec a Finance 2, 3, s. 18-22.

Citace knihy

- PACIONE, M. (2001): Urban Geography: A Global Perspective. Routledge, London, 663 s.

Citace kapitoly v editované knize

- PAVLÍNEK, P. (1993): Anglo-americká geografie ve 20. století. In: Sýkora, L., (ed.): Teoretické přístupy a vybrané problémy v současné geografii. Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, Praha, s. 9-29.



Mapy, vizualizace, prezentace dat a výsledků geografického výzkumu

- vizualizace dat pomocí mapového vyjádření či naopak získávání dat z nich je jedním z rozpoznávacích znaků geografie
- Zatímco v historii mapy oslovovaly pouze úzký okruh relativně vzdělaných lidí, v dnešní době se stává porozumění mapě součástí **obecné gramotnosti** a formou mapy je vyjadřována či ilustrována řada běžných informací (od předpovědi počasí po novinové zprávy)
- Mapy ovšem nezůstávají omezeny pouze na prostředí geografie a jako vizualizační pomůcka je využívají i takové obory jako je např. sociologie či psychologie



HLAVNÍ METODY A TECHNIKY SOCIOEKONOMICKÉ GEOGRAFIE

- *Techniky (metody)* – způsoby sběru a zpracování informací, resp. údajů, měnících se podle charakteru objektu zkoumání.
 - *Metody (metodika)* – popisují následnost relativně jednoduchých kroků při sběru, zpracování a využití údajů či informací.
- (pozn. někdy se v této souvislosti můžeme setkat i s pojmem *procedura (metodologie)*- tento se většinou používá pro vystižení specifík použitého způsobu organizace dané činnosti, resp. posloupnosti využití určitých technických prostředků).



Techniky zjišťování informací

- *pozorování* (observace),
- *rozhovor* (interview),
- *dotazník* (anketa) (anketa často není natolik obsáhle vypovídající jako dotazník)
- *survey* (analýza psaných, archívních dokumentů apod.)

Členění na metody:

- *vlastní*, tradičně geografické
- *převzaté* z jiných vědních oborů a více či méně upravené

Přístupy

kvantitativní
kvalitativní



Metody

- o *popisně geografická metoda*
- o *regionálně komparativní (srovnávací) metoda*
- o *kartografická metoda*
- o *metoda terénního průzkumu*
- o *metoda interpretace leteckých nebo družicových snímků (metoda dálkového průzkumu Země)*
- o *kvantitativní geografické metody*
- o *historická metoda*
- o *sociologická metoda rozhovoru nebo ankety (dotazníku)*
- o *metoda funkční a systémové analýzy*
- o *metoda modelování*
- o ...

Mezi nejznámější a nepoužívanější kvalitativní přístupy pak řadíme:

- o *hlasovací metoda*
- o *dokumentární metoda*
- o *metoda brainstormingu*
- o *metoda následné destrukce*
- o *metoda panelové shody*
- o *delphská metoda*



Prezentační dovednosti

Přípravu jakékoli prezentace lze rozdělit do dvou fází:

- o *ideová (námet, struktura a scénář prezentace);*
- o *technická (technická příprava prezentace)*

- ujasnění **komu** je přednáška určena

- **délka** přednášky

- přednášku je vhodné **strukturovat** do tematických bloků

Při PowerPointové prezentaci

- střídmost při **zaplnění** snímku **obsahem**

- minimální **velikost písma** (neměla by být menší než 16 bodů)

- většinou rezignovat na využití různých animací či zvukových doprovodů (často vyznívají rušivě)

- nevhodné je číst text ze slidů - doplňovat a rozšiřovat informace, pro něž je slide pouze vodítkem



Prezentace

- o **Název**
- o **Úvod a cíl**
- o **Diskuze pramenů a literatury**
- o **Použité metody a postupy**
- o **Výsledky**
- o **Klady a zápory – diskuze řešení**
- o **Didaktická transformace**
- o **Závěr**
- o **Použité zdroje - citace**



Prezentace

Téma: prezentace bakalářské práce
s pohledu sociální geografie
(aplikace geografického projektu)

Téma: geografický projekt vybraného
socioekonomického problému místa
bydliště

Datum prezentace: ÚT 13.3. a 27.3. v 16:00
PÁ 23.3. v 8:00